

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

MEDDELELSER

fra

Pensions- og Undervisningsanstalten

paa

Gl. Antvorskov ved Slagelse.

Maj 1878 — Maj 1880.

SLAGELSE.

Slagelse-Postens Bog- og Stenrykkeri.

1880.

Pensions- og Undervisningsanstalten for unge Piger

„G. Antvorskov“

ved Slagelse, oprettet 1875.

1. Formaålet er at give den unge Pige, som er i Besiddelse af almindelige Skolekundskaber, en videre gaaende Udvikling og tillige at oplære hende i de almindelige huslige Sysler.

Elevens Tid fordeles saaledes mellem Undervisning og Øvelse i Husgjerning, at en længere Tid ad Gangen (en eller flere Uger) anvendes i den ene eller anden Retning.

2. Ved Undervisningen søges de allerede erhvervede Kundskaber udvidede, og der stræbes hen til at bibringe Eleverne en større Selvstændighed i Tænkningen. For at det, som skal læres, virkelig kan tilegnes, er Stoffet begrænset noget mere, end det i Reglen er Tilfældet ved en videre gaaende Undervisning; der læres saaledes kun to fremmede Sprog, hvoraf Fransk som Hovedsprog er fælles for alle, medens Engelsk eller Tysk læres efter frit Valg.

Undervisningen er i Hovedtrækkene følgende:

- a) Religion. Kirkens Historie gennem dens hele Udvikling, saavel i den gamle som i den nye Pagt.
- b) Dansk. Sproglære med Analyse, Øvelse i Oplæsning samt Udarbejdelser i Modersmaalet, endvidere dansk Literaturhistorie i Forbindelse med Oplæsning af udvalgte Stykker af Literaturen.
- c) Fremmede Sprog. Fransk, som er Hovedsproget, og Engelsk eller Tysk (mellem hvilke, som anført, Valget er frit). Foruden Læsning med Oversættelse af

gode Forfattere samt Studium af Sprogenes Grammatik og Literaturhistorie lægges der megen Vægt saa vel paa mundtlig som skriftlig Oversættelse fra Dansk til det fremmede Sprog, i Fransk særligt paa at tale Sproget.

- d) Historie. Nordens Historie læres udførligt; i Verdenshistorien fremdrages særligt de Begivenheder, der ere vigtige med Hensyn til Kulturens Udvikling.
- e) Naturkundskab, indbefattende Geografi, Naturlære og Naturhistorie.
- f) Regning, dels Tavle-, dels Hovedregning.
- g) Gymnastik, $\frac{1}{2}$ Time daglig, dels svensk (frie Bevægelser), dels fransk med Gymnastikredskaber.

Desuden gives Undervisning i Musik til dem, der ønske det.

3. Husvæsen. Eleven faar sine bestemte huslige Pligter baade i indre Husgjerning og Kjøkkengjerning.

Ved denne sidste deltages hovedsagelig i Tilberedningen af de forskjellige Maaltider, desuden i Vask af finere Tøj, Strygning og Tøjs Sammenlægning.

Ved den indre Husgjerning læres, hvad der hører til Værelsens Rengjøring og Ordning, Borddækning m. m.

4. Gl. Antvorskov ligger 1200 Alen Syd for Slagelse paa samme Sted, hvor Antvorskov Slot har været beliggende. Bygningerne ere anlagte paa en Bakke, hvorfra der er en smuk Udsigt, og omgivne af en større Have. Husets hele Indretning er med et Hjem som Forbilled. Kjælderrummene anvendes til Økonomien, Stuen indeholder de daglige Samlings- og Læseværelser foruden nogle faa Soveværelser; i Kvistetagen findes de øvrige af disse, som hvert er indrettet for 2—3 Elever.

Særligt skal Opmærksomheden henledes paa de sanitære Forholdsregler. I Stuen ere de to Læseværelser, Daglig- og Spisestuen forsynede med Ventilationsovne, og de i Kvistetagen værende Soveværelser ventileres fra en i Kjælderen anbragt Kalorifer, som sender varm Luft ad Trappegangen og Korridoren ind i Værelserne. Denne Indretning skyldes afdøde Professor Krarup.

I en Sidebygning findes Vaskehus og Badeværelse.

En mindre Lund, som ligger tætved, er tilgængelig for Bøerne.

5. Undervisningen ledes af Forstanderinden i Forening med Lærerinder, som bo paa gl. Antvorskov, og Lærere fra Slagelse.

Husgjerningen ledes under Forstanderindens Tilsyn af Husholdersken.

6. Betalingen er 1000 Kroner for et enkelt Aar, for det andet Aar 800 Kroner. For to Søstre betales i det første Aar 1700 Kroner, i det andet 1500 Kroner. I denne Betaling, som erlægges forud hvert Fjerdingaar, er indbefattet Undervisning i Musik, desuden Vask, Lægehjælp, Medicin og Forplejning i Sygdomstilfælde, dog ikke udover en Maaned.

Da jeg i Maj 1878 overtog Virksomheden som Bestyrerinde af Pensions- og Undervisningsanstalten paa Gl. Antvorskov ved Slagelse, var Elevantallet kun 4, hvortil der i Aarets Løb kom 3, og med disse 7 Elever, der have været fordelte paa to Hold, I og II, ved Sprogundervisningen, men have haft Fællestimer i de danske Fag, er der gennemgaaet følgende:

Religion.

Skabelsen. Forhistorien indtil Patriarkerne og deres Historie. Jødefolkets Førelse og Moselovens Betydning.

Dansk.

Analyse, hvorved Bojesens Sproglære er lagt til Grund; to Stile om Maaneden af forskjelligt Indhold, dels frie Opgaver, dels Gjengivelser. Nogle Digte ere læste udenad. I Literaturhistorie er givet en Oversigt over de forskjellige Perioder til Øhlenschläger, og der er særlig dvælet ved Middelalderens Poesi og Holbergs Tid. Jævnside med Undervisningen er gaaet Oplæsning af vedkommende Forfattere.

Historie.

Nordens Historie er gennemgaaet, enkelte Afsnit ere meget udførligt behandlede, og der er søgt at fremdrage de indre Samfundsforhold ved Oplæsning og Fortælling af historiske Arbejder, der særligt behandle enkelte Tidsafsnit af Nordens Historie, som Allen: De tre nordiske Rigers Historie. I Verdenshistorie er læst Oldtiden meget udførligt, ledsaget af Oplæsning og Fortælling, der skulde søge at anskueliggjøre Billeder fra denne Kulturperiode, som Perserkrigene efter Herodot, Plu-

tarks Levnetsskildringer og enkelte Prøver paa den græske og romerske Oldtidspoesi. Endvidere er læst Middelalderen, hvorved der især er søgt at give en Fremstilling af Korstogene og deres Betydning, ledsaget af Oplæsning og Fortælling af samtidige Krøniker, som Anna Komnena's Alexiade.

Fransk.

I. Hold har læst enten med eller uden foregaaende Forberedelser: Emile Souvestre: *Le philosophe sous le toit*. Corneille: *Cinna*. Chateaubriand: *Attala*. Mme. de Pressensé: *Sabine*. Corneille: *Cid*. Molière: *L'avare*. Chateaubriand: *Le dernier Abencerage*. Xavier de Maistre: *Le lepreux*. 106 Sider af „*La France littéraire*“. Indholdet af det læste er jævnligen blevet gjenfortalt. Tre Proverbes ere lærte udenad. Fra dansk er oversat til fransk: A. de Musset: *En Caprice*. Paul Heyse: *Méran*. J.: *En ung Piges Historie*. „*Det gamle Hus*“, taget af „*For Romantik og Historie*“. Noël & Chapsals Grammatik er benyttet. 2 Stile om Ugen, enten Oversættelse eller frie Opgaver.

II. Hold har læst: Mme. de Pressensé: *Sabine*. Chateaubriand: *Le dernier Abencerage*. Lamartine: *Graciella*. Victor Fournel: *Voyage hors de ma chambre*.

Fra dansk er oversat til fransk: Gregersens Stiløvelser. Grammatik er dels givet mundtlig, dels er Ingerslevs Gr. benyttet. 2 Stile om Ugen. Undervisningen er i begge Hold givet paa fransk.

Engelsk.

I. Hold: Dickens: *A Christmas carol*. Goldsmith: *Vicar of Wakefield* og „*Evelina*“. I frie Timer er læst: *King Lear*, *Merchant of Venice*, *Romeo and Juliet* og *Midsummernight's dream* af Shakspeare.

Fra dansk er oversat til engelsk: to Solstraalefortællinger og nogle af Andersens Eventyr.

II. Hold: Muloch: *A noble life*. Dickens: *Sketches*.

Oversat til engelsk: Listovs Stiløvelser. „*Bedstemoders Brillen*“. 1 Stil om Ugen paa begge Hold.

Tysk.

I dette Sprog har der kun været 1 Hold, der har læst, dels med, dels uden Forberedelse: Schiller: *Marie Stuart*, Wilhelm

Tell. Gøthe: Gøtz v. Berlichingen, Egmont, Hermann und Dorothea. Tasso: Das befreite Jerusalem, overs. af Gries.

Fra dansk til tysk: Fibigers Materialier. Simonsens Syntax og Grammatik. 1 Stil om Ugen.

(Eleverne have haft frit Valg mellem den engelske og den tyske Undervisning).

Geografi.

Erslevs Nr. 2 er benyttet. De fremmede Verdensdele ere læste. Jævnlig Oplæsning af Rejsebeskrivelser er gaaet sammen med Undervisningen.

Naturlære.

Læren om Varmen, Magnetismen og Elektriciteten efter Deichmann-Branths Lærebog. Ved Forsøgene er Slagelse Realskoles Apparatsamling bleven benyttet.

Naturhistorie.

1. Botanik: Planternes Anatomi, det vigtigste af Systemlæren, Blomsterplanterne. Da dette Fag er læst om Sommeren, er der søgt at give Eleverne Kjendskab til en Del vildt voxende Planter ved Forevisning.

2. Zoologi: Pattedyr, Fugle, Krybdyr og Padder ere gennemgaaede. Ved Undervisningen er der brugt naturhistoriske Præparater eller Afbildinger fra Slagelse Realskoles Samlinger.

Regning.

Efter Elevernes forskjellige Standpunkter er brugt: Chr. Hansens Regnebøger I. og II. Del.

Gymnastik.

En halv Time er daglig anvendt til Øvelser i fransk Gymnastik efter Drachmann.

Husgjerning.

I den Uge, som Eleven maanedlig anvender til Indøvelse i Husgjerning, er der deltaget i Madlavning, fin Vask, dens videre Behandling og Strykning. Endvidere er Eleven bleven oplært og øvet i Rengjøring, Borddækning og Afvaskning efter Maaltiderne, dog ikke Middag.

Læreaaret Maj 1879 — Maj 1880.

I Løbet af Aaret steg Elevantallet til 15, der vare fordelte i 2 Hold, I. og II., som dog i de danske Fag havde Fællestimer.

Religion.

Fortsættelse af Jødefolkets Historie fra Lovgivningen paa Sinai. Kanaan udskiftes, Herrens Lovbestemmelser, Dømmer-tiden; Kongedømmet indtil Davids Død; Forjættelserne om Davidssønnen.

Dansk.

Analyse efter Bojesens Sproglære. 2 Stile om Maanedene, frie Opgaver. Nogle Digte, Eventyr og dramatiske Scener ere lærte udenad. I Literaturhistorie er meget udførligt gennem-gaaet den romantiske Periode (1800—1850), og særlig er dvalet ved Øhlenschläger, Baggesen og J. L. Heiberg i Forbindelse med megen Oplæsning af deres Skrifter.

Historie.

Nordens Historie er gennemgaaet, og nogle Tidsafsnit ere læste udførligere, særlig hvor større historiske Bearbejdelser have kunnet lægges til Grund, f. Ex. O. Vaupell: Kampen for Sønderjylland og C. Rosenberg: Danmark i Aaret 1848. Ligeledes er der givet Bidrag til en fyldigere og mere i det enkelte gaaende Karakteristisk af historiske Personligheder, gennem Oplæsning og Fortælling, f. Ex. af en Del af F. Hammerich: Den hellige Birgitta og Eleonora Kristinas: Jammers-Minde.

I Verdenshistorie er fortsat fra Korstogstiden til Ludvig XIV i Frankrig. Opdagelsernes Historie er gennemgaaet paa et bredt Grundlag, idet der er givet Billeder af de udviklede

Kulturforhold, der allerede fandtes i nogle Dele af den nye Verden. End videre er der søgt, saa vidt muligt, at give en sammentrængt Fremstilling af Kunstens Historie fra den antike Kunst til Renaissance, ledsaget af udførlige Skildringer af Bærerne af den italienske Kunst. Udførlig er lært Reformationen i Tyskland og Svejts med dens Følger, samt England og Skotland under Huset Tudor og Stuarterne.

Fransk.

I. Hold, **A**, har læst: E. Legouvé: Nos fils et nos filles. B. de Saint-Pierre: Paul et Virginie. A. de Vigny: Cing-Mars til Side 190. Racine: Esther.

Oversat fra dansk til fransk: Arlaud: Stiløvelser. Borring: Tre Noveller. Bang: Stiløvelser, II., til Side 20.

Syntax og Verberne ere lærte efter Ingerslevs Grammatik.

Nogle Digte og Fabler af La Fontaine og Florian ere lærte udenad. 1 Stil og 1 Diktat ugentlig.

I. Hold, **B**: De samme Bøger ere brugte (undt. Borring: Tre Noveller), som i I. A, men Fremgangsmaaden har været noget langsommere. Nogle Scener af Mme. de Girardin: La joie fait peur ere lærte udenad. 1 Stil ugentlig og jevnlig Diktat. Det franske Sprog er brugt ved Undervisningen.

For dette Hold A og B er i 3 Timer om Ugen oplæst: Xavier de Maistre: La jeune Sibérienne, Les prisonniers du Caucase, Le lépreux. Mérimée: Colomba. Laboulaye: Abdallah. Jules Verne: Le tour du monde en 80 jours. Et Par Noveller af Toepfer.

II. Hold: Ahns Lærebog, I, de danske Stykker ere skrevne, 2 Elever tillige læst det meste af Ahn II. Læst største Delen af Mme. de Pressensé: Rosa.

Engelsk.

I. Hold: Tales from Shakspeare. Wetherell: The wide, wide world. Alcott: Little women.

Oversat fra dansk til engelsk: „Kate“ af Forfatteren til „Arvingen til Redclyffe.“

De vigtigste grammatikalske Regler ere givne mundtlig; Listors Elementarbog er gennemgaaet. Jævnlig Stil og Diktat.

II. Hold: Listors Læsebøger I og II ere brugte, og en Del af de danske Stykker ere skrevne. En Del af Beckwith-

Lohmeyers Stiløvelser er læst og skreven. Grammatiken er gennemgaaet mundtlig.

Tysk.

I. Hold: Schiller: Maria Stuart, Wallenstein.

Oversat fra dansk til tysk: 50 Sider af Bresemanns Stiløvelser. En Del af Simonsens Grammatik. Jævnlig Diktat.

II. Hold: Hebel: Schatzkästlein, 80 Sider. En Del af Holbech & Petersens Materialier. Simonsen: de uregelmæssige Verber og en Del af Formlæren. Flere Digte lærte udenad. Jævnlig Stil.

(Eleverne have havt frit Valg mellem den engelske og den tyske Undervisning.)

Geografi.

Evropa er gennemgaaet fysisk og politisk efter Erslevs Geografi Nr. 2, med Benyttelse af Bouillet: dictionnaire de géographie, Erslev: den danske Stat, Pouchet: Naturens Vidundere.

Naturlære.

Den mekaniske Del af Naturlæren efter Deichmann-Branth's Lærebog.

Naturhistorie.

1. Botanik: De blomsterløse Planter. Planternes Anatomi, Ernæring og Formering. Dette Fag har været læst om Sommeren og med Forevisning af levende Planter.

2. Zoologi: Fiskene, Leddyrene og Bløddyrene. Ved Undervisningen ere Slagelse Realskoles Samlinger benyttede.

Regning.

Efter hver Elevs Standpunkt er benyttet Chr. Hansens Regnebøger I. og II. Del.

Gymnastik.

En halv Time er hver Dag bleven brugt til Øvelse i fransk Gymnastik efter Drachmann.

Husgjerning.

Indøvelse i Husgjerning er i Hovedsagen bleven ledet lige som i forrige Læreaar.

Musik.

I dette Aar har der været meddelt Undervisning i Musik til de Elever, der maatte ønske vedvarende Vejledning. Dog maa det fastholdes, at Musik altid kun kan blive betragtet, som et Bifag ved Siden af den øvrige Undervisning her paa Lærestalten.

Det nye Læreaar begyndte den 4de Maj med 17 Elever, hvoraf dog 1, hvis Hjem er i Slagelse, kun deltager i Undervisningen og ikke bor paa Antvorskov.

I dette Aar ville Eleverne faa en ugenlig Sangøvelse, som ledes af Hr. Musiklærer E. Jæhnigen fra Slagelse; i alt andet væsentlig vil Undervisningen blive fortsat i samme Spor som hidtil.

Fagene ville være saaledes fordelte mellem Lærekræfterne:

Hr. Pastor, Dr. Viborg: Religion.

Frk. Kristiane Harries: Dansk, Regning, Tysk og Engelsk.

Frk. Ketty Aschlund: Fransk, Geografi og Gymnastik.

Hr. Toepfer: Naturhistorie.

Hr. Zeuthen: Naturlære.

Hr. E. Jæhnigen: Musik og Sang.

Jfr. Poulsen: Husgjerning.

Forstanderinden: Nordens Historie, Verdenshistorie, Literaturhistorie og Opgaver i Modersmaalet.

Gl. Antvorskov, i Maj 1880.

Augusta Bryndum,

Forstanderinde.